

Slovenská vláda dňa 16. 3. 2022 schválila balík zákonov Lex Ukrajina, ktoré budú prejednané v skrátenom legislatívnom konaní.

Jedným z opatrení je vyplácanie príspevkov na ubytovanie prostredníctvom obcí. Z návrhu zmeny zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov - opatrenia v súvislosti so situáciou na Ukrajine vyplýva:

§ 29

(1) Dočasné útočisko sa poskytuje na účely ochrany cudzincov pred vojnovým konfliktom, endemickým násilím, následkami humanitárnej katastrofy alebo sústavným, alebo hromadným porušovaním ľudských práv v ich krajine pôvodu.

(2) Vláda v súlade s rozhodnutím Rady Európskej únie vyhlási poskytovanie dočasného útočiska a zároveň určí začiatok, podmienky a skončenie poskytovania dočasného útočiska a vyčlení finančné prostriedky na úhradu výdavkov spojených s poskytovaním dočasného útočiska; vláda môže vyhlásiť poskytovanie dočasného útočiska aj bez rozhodnutia Rady Európskej únie.

§ 31

Ods. (1) Cudzinec uvedený v § 30 ods. 1 je povinný poskytnúť poverenému zamestnancovi ministerstva osobné údaje na účel poskytnutia dočasného útočiska v rozsahu podľa prílohy č. 3. Cudzincovi sa vydá doklad o tolerovanom pobyte na území Slovenskej republiky^{6a}) s označením „DOČASNÉ ÚTOČISKO“, ak

a) jeho príchod na územie Slovenskej republiky zabezpečoval Úrad vysokého komisára alebo iná medzinárodná organizácia,

b) ide o presídlenie cudzinca, ktorému poskytoval dočasné útočisko iný štát, alebo

c) tak rozhodne vláda.

Ods. 10 Ak sa žiadosti cudzinca o poskytnutie dočasného útočiska vyhovie, rozhodnutie sa nevydáva a cudzincovi sa vydá len doklad o tolerovanom pobyte na území Slovenskej republiky s označením „DOČASNÉ ÚTOČISKO“; ministerstvo bezodkladne oznámi túto skutočnosť príslušnému policajnému útvaru a poskytne mu údaje potrebné na vydanie dokladu.

Oprávnené osoby na poskytnutie príspevku:

- Osoba, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v územnom obvode obce
- Právnické osoby, ktoré poskytujú ubytovanie v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, musí ísť o ubytovacie zariadenie (ďalej len „ďalšie oprávnené osoby“) – nesmú poskytovať ubytovanie na základe živnostenského oprávnenia
- Obec
- VÚC a ich príspevkové alebo rozpočtové organizácie

Podmienky poskytnutia príspevku:

- Osoba vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v územnom obvode obce a bezodplatne poskytne ubytovanie odídenkovi na základe zmluvy o poskytnutí ubytovania
- Ďalšia oprávnená osoba vlastní alebo spravuje nebytovú budovu slúžiacu na krátkodobé ubytovanie. Pred začatím ubytovania oznámila obci, v ktorej územnom obvode budova je, celkovú ubytovaciu kapacitu nebytovej budovy, poskytuje bezodplatne ubytovanie odídenkovi na základe zmluvy o poskytnutí ubytovania.
- Oprávnená osoba a ďalšia oprávnená osoba predloží zmluvu o ubytovaní – (za neploletého odídenca zmluvu podpisuje zákonný zástupca, blízka osoba alebo opatrovník ustanovený súdom)
- Odídenec raz mesačne **osobne** oznámi obci, že mu oprávnená osoba poskytuje ubytovanie.
- Oprávnená osoba alebo ďalšia oprávnená osoba predloží obci Výkaz.
- príspevok sa neposkytuje osobe, ktorá poberá iné príspevky – napr. podpora cestovného ruchu, azylové zariadenie, iná forma peňažného plnenia v súvislosti s ubytovaním (to či poberajú iné príspevky, podľa mňa zistí ministerstvo nie obec, neviem ako by sme to overovali)

Výška príspevku:

- Podľa návrhu nariadenia vlády 7€/noc/odídenec starší ako 15 rokov, 3,50€/noc/odídenec/mladší ako 15 rokov
- 1 obytná miestnosť max. 500 €/kal. mesiac
- 2 obytné miestnosti max. 750 €/kal. mesiac
- 3 obytné miestnosti max. 1000 €/kal. mesiac
- 4 a viac obytných miestností max. 1250 €/kal. mesiac
- Ďalším oprávneným osobám sa poskytuje za noc ubytovania odídenca max. v rozsahu oznámenej kapacity
- Príspevok je možné poskytnúť aj spätne najviac za 7 nocí poskytovania ubytovania predchádzajúcich dňu poskytnutia dočasného útočiska, najskôr však od 26. 2. 2022

Obec:

- kontroluje nárok na poskytnutie príspevku
- zasiela ministerstvu prehľad o uplatnených príspevkoch do 15. dňa kal. mesiaca nasledujúceho po kal. mesiaci, za ktorý sa príspevok poskytuje
- obec vypláca príspevok oprávneným osobám do 5 dní od prijatia poukázanej sumy

Záver:

Obec vyplatí príspevok oprávnenej osobe, ak:

1. Oprávnená osoba alebo ďalšia oprávnená osoba vlastní alebo spravuje nehnuteľnosť na území obce a poskytujú bezodplatne ubytovanie odídencom.
2. Oprávnená osoba alebo ďalšia oprávnená osoba predložili obci:
 - do 5 pracovných dní po skončení kal. mesiaca, v ktorom sa poskytlo ubytovanie obci **Výkaz**, ktorého vzor je zverejnený na webe MVSR <https://ua.gov.sk/> (**zatiaľ ho tu nevidím**), v ktorom bude uvedený počet nocí a ďalšie údaje podľa vzoru – ten sa predkladá na mesačnej báze
 - **Zmluvu o poskytnutí ubytovania s prílohami** - vzor má byť tiež na <https://ua.gov.sk/>
3. Odídeni **osobne** raz mesačne obci oznámili, že im je poskytované ubytovanie oprávnenou osobou – bude sa musieť viesť evidencia.
4. Obec je oprávnená vykonať kontrolu nároku na poskytnutie príspevku.
 - overí identifikačné údaje všetkých odídencom uvedených v zmluve o ubytovaní – podľa návrhu zákona má byť obec oprávnená údaje overovať v registri obyvateľov prípadne v súčinnosti s ministerstvom (**má mesto prístup do registra obyvateľov?**)V zmysle návrhu je taktiež oprávnená spracovávať osobné údaje uvedené v zmluve a výkaze.
 - overí nehnuteľnosť uvedenú v zmluve – vlastníka, počet obytných miestností, územný obvod, či sú určené na bývanie (malo by to byť uvedené v zmluve o ubytovaní)
 - overí, či ďalšia osoba nahlásila vopred, že v územnom obvode je nebytová budova slúžiaca na krátkodobé ubytovanie a jej kapacitu – nesmie ísť o živnosť (týka sa nebytových budov slúžiacich na krátkodobé ubytovanie)
 - skontroluje predloženie a obsah zmlúv o ubytovaní, výkazov v lehote.
5. Obec vypracuje **prehľad o uplatnených príspevkoch** (vzor má zverejniť ministerstvo), doručí ho do 15. dňa kal. mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa príspevok poskytuje MVSR (podľa dôvodovej správy to má byť MVSR ale podľa zákona Ministerstvo financií, zistím).
obec v prehľade o uplatnených príspevkoch uvádza:
 - identifikačné údaje oprávnených osôb alebo identifikačné údaje ďalších oprávnených osôb
 - adresu nehnuteľnosti
 - počet obytných miestností alebo celkovú ubytovaciu kapacitu
 - identifikačné údaje odídencom
 - dátum začatia a skončenia ubytovania tejto nehnuteľnosti v jednotlivom kalendárnom mesiaci
 - sumu príspevku za odídencom ubytovaných v tejto nehnuteľnosti v jednotlivom kalendárnom mesiaci
 - odtlačok úradnej pečiatky obce, meno, priezvisko, podpis oprávnenej osoby
6. Obec do 5 dní poukáže príspevky oprávneným osobám od ich prijatia z ministerstva.
7. Príspevok sa poskytuje do 30. 6. 2022.

Budeme musieť určite evidovať:

1. Oprávnené osoby – poberateľov príspevku
2. Zmluvy o poskytnutí ubytovania vrátane dohodnutej doby ubytovania (má byť v zmluve).
3. Všetkých ubytovaných odídencom.
4. Osobné oznámenia odídencom, že im je poskytované ubytovanie (1 x mesačne musia osobne prísť) – vypracovať nejaký formulár

Náležitosti zmluvy o ubytovaní:

Zmluva o ubytovaní obsahuje najmä (podľa návrhu nariadenia vlády):

- a) identifikačné údaje osoby, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v územnom obvode obce a ktorá poskytne bezodplatne ubytovanie odídencom (ďalej len „oprávnená osoba“); oprávnená osoba uvedie aj číslo účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky, na ktorý sa jej vyplatí príspevok za ubytovanie odídencov (ďalej len „príspevok“), ak má takýto účet zriadený,
- b) identifikačné údaje odídencov a ďalších ubytovaných odídencom,
- c) označenie nehnuteľnosti alebo jej časti, v ktorej sa poskytuje ubytovanie odídencom,
- d) práva a povinnosti zmluvných strán,
- e) dohodnutú dobu ubytovania,
- f) počet nocí ubytovania odídencov, ak sa zmluva uzatvorila až po začatí poskytovania ubytovania odídencom,
- g) dátum uzavretia zmluvy,
- h) podpisy zmluvných strán.

(2) Prílohou zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencom je

- a) kópia dokladu o tolerovanom pobyte na území Slovenskej republiky s označením "ODÍDENEK" alebo s označením "DOČASNÉ ÚTOČISKO",
- b) čestné vyhlásenie, že ide o nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie, ktorá spĺňa minimálne požiadavky podľa osobitného predpisu¹).

Vypracovala:

Jana Weiss, referát sociálneho bývania dňa 18. 3. 2022